

**KONFERENCJA W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA
DO UNII EUROPEJSKIEJ
– REPUBLIKA MOŁDAWII –**

**Bruksela, 12 października 2026 r.
(OR. en)**

**AD 79/1/26
REV 1**

LIMITE

CONF-MD 18

DOKUMENT AKCESYJNY

Dotyczy: WSPÓLNE STANOWISKO UNII EUROPEJSKIEJ
– Klaster 2: Rynek wewnętrzny

NEGOCJACJE AKCESYJNE

Republika Mołdawii

WSPÓLNE STANOWISKO UE

(w następstwie stanowiska negocjacyjnego Republiki Mołdawii AD 29/26 CONF-MD 5)

Klaster negocjacyjny: 2

Rynek wewnętrzny

W tym rozdziały: 1 – Swobodny przepływ towarów, 2 – Swobodny przepływ pracowników, 3 – Prawo przedsiębiorczości i swoboda świadczenia usług, 4 – Swobodny przepływ kapitału, 6 – Prawo spółek, 7 – Prawo własności intelektualnej, 8 – Polityka konkurencji, 9 – Usługi finansowe, 28 – Ochrona konsumentów i zdrowia

Niniejsze stanowisko Unii Europejskiej jest oparte na jej ogólnym stanowisku na konferencję akcesyjną z udziałem Mołdawii (AD 11/24 CONF-MD 2) i podlega zasadom negocjacyjnym zatwierdzonym podczas tej konferencji, a zwłaszcza zasadom następującym:

- opinie wyrażone przez Mołdawię lub UE na temat danego rozdziału negocjacyjnego w żaden sposób nie będą przesądzać o stanowisku, jakie może zostać przyjęte w sprawie innych rozdziałów;
- porozumień – nawet częściowych – osiągniętych w trakcie negocjacji nad poszczególnymi rozdziałami nie należy uznawać za ostateczne, dopóki nie zostanie osiągnięte ogólne porozumienie dotyczące wszystkich rozdziałów;
- oraz wymogom określonym w pkt 5, 12, 42, 49, 50, 51 i 52 ram negocjacyjnych.

UE zachęca Mołdawię, by kontynuowała proces dostosowywania ustawodawstwa do unijnego dorobku prawnego oraz by skutecznie wdrażała i egzekwowała ten dorobek, a także – ogólnie – by jeszcze przed przystąpieniem do UE opracowała polityki i instrumenty, które będą możliwie najbliższe unijnym politykom i instrumentom.

UE odnotowuje, że w swoim stanowisku AD 29/26 CONF-MD 5 Mołdawia akceptuje unijny dorobek prawny objęty klastrem 2 obowiązujący na dzień 7 października 2026 r. oraz że będzie ona gotowa do wdrożenia go przed datą przystąpienia do Unii Europejskiej, z wyjątkiem tych obszarów, w których wystąpiła o okres przejściowy w rozdziałach 4, 8, 9 i 28.

Odpowiadając zbiorczo na wnioski Mołdawii dotyczące okresów przejściowych i odstępstw, UE przypomina o swoim ogólnym stanowisku negocjacyjnym, zgodnie z którym środki przejściowe są uzgadniane w drodze wyjątku, na określony czas i w ograniczonym zakresie, i towarzyszy im plan wyraźnie określający etapy stosowania unijnego dorobku prawnego. Środki przejściowe nie mogą polegać na wprowadzaniu zmian do zasad lub polityk UE, zaburzać ich właściwego funkcjonowania ani prowadzić do istotnych zakłóceń konkurencji.

1. Rozdział 1 – Swobodny przepływ towarów

UE podkreśla, że jeśli chodzi o **ogólne zasady** swobodnego przepływu towarów, przed przystąpieniem do UE Mołdawia musi dostosować przepisy krajowe do wymogów art. 34–36 TFUE i odpowiedniego orzecznictwa TSUE i zapewnić, by dostosowanie to obejmowało zarówno obszary zharmonizowane, jak i niezharmonizowane. Przypomina, że Mołdawia musi zagwarantować i zakończyć wprowadzanie klauzul o wzajemnym uznawaniu. UE zwraca się do Mołdawii o wyznaczenie punktu kontaktowego ds. regulacji technicznych i zapewnienie wystarczających zdolności w odpowiednich instytucjach.

UE odnotowuje częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **środków horyzontalnych** w zakresie normalizacji i akredytacji i stwierdza, że Mołdawia musi zapewnić pełne dostosowanie odnośnych przepisów. UE zadowoleniem przyjmuje już ustanowione w Mołdawii organy normalizacyjne i jednostki akredytujące. Mołdawia musi również zapewnić dostosowanie ustawodawstwa do unijnego dorobku prawnego ustanawiającego ramy środków na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu technologii neutralnych emisyjnie oraz zakazującego na rynku unijnym produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej. Odnotowuje również częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego oceny zgodności, metrologii, nadzoru rynku, powiadamiania i odpowiedzialności za produkt. UE zauważa także, że Mołdawia musi znacznie zwiększyć zasoby kadrowe i finansowe w zakresie nadzoru rynku. UE podkreśla, że Mołdawia musi zwiększyć zasięg nadzoru rynku oraz zdolności i kompetencji w tym zakresie, tak by objąć nimi wszystkie sektory, w których nadzór ten powinien być prowadzony.

Zwraca też uwagę na to, że Mołdawia posiada własne oznakowanie zgodności. UE zachęca Mołdawię, aby w pełni przeszła na stosowanie oznakowania CE w obszarach, w których przewiduje to unijny dorobek prawny; zachęca ją także do zwiększenia zdolności w zakresie nadzoru nad własnym rynkiem, aby wykrywać przypadki braku zgodności co do stosowania oznakowania CE.

UE przypomina, że w 2023 r. rozpoczęto negocjowanie europejskiego układu w sprawie oceny zgodności i zatwierdzania (ACAA), koncentrując się na unijnym dorobku prawnym dotyczącym urządzeń niskonapięciowych i kompatybilności elektromagnetycznej. Dzięki temu układowi UE i Mołdawia mogłyby handlować między sobą objętymi układem towarami na takich samych warunkach, jakie obowiązują w handlu tymi towarami prowadzonym między państwami członkowskimi Unii Europejskiej; układ ten ma także zapewnić Mołdawii, jeszcze przed przystąpieniem do UE, dostęp do unijnego jednolitego rynku towarów, a Unii – do rynku mołdawskiego w odnośnych obszarach.

Co do „**nowego i globalnego podejścia**” UE odnotowuje z zadowoleniem, że mołdawskie przepisy zaprojektowano tak, aby zapewnić ich pełne dostosowanie do unijnego dorobku prawnego dotyczącego bezpieczeństwa zabawek, urządzeń pomiarowych, kompatybilności elektromagnetycznej, urządzeń niskonapięciowych, środków ochrony indywidualnej i urządzeń gazowych. Przypomina, że Mołdawia musi ukończyć proces dostosowywania przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego dotyczącego urządzeń radiowych, dźwigów, prostych zbiorników ciśnieniowych, urządzeń ciśnieniowych, systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem, kolei linowych, wyrobów budowlanych, urządzeń pomiarowych, wag nieautomatycznych, rekreacyjnych jednostek pływających, produktów paczkowanych, materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz wyrobów pirotechnicznych, a także zapewnić dostosowanie przepisów dotyczących maszyn, emisji hałasu przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń i ekoprojektu. Zaznacza, że Mołdawia musi zapewnić wystarczające zdolności administracyjne i wykonawcze, by móc wypełnić zobowiązania wynikające z unijnego dorobku prawnego w zakresie „nowego i globalnego podejścia”. UE podkreśla również konieczność zapewnienia wystarczającego poziomu nadzoru rynku, który powinien być w pełni stosowany we wszystkich odnośnych sektorach, i wystarczającego poziomu ocen zgodności.

Co do **unijnego dorobku prawnego dotyczącego produktów wdrażanego w ramach „starego podejścia”** UE odnotowuje z zadowoleniem częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego REACH, klasyfikacji, oznakowania i pakowania (CLP), dobrych praktyk laboratoryjnych (DPL) i prekursorów narkotyków. UE podkreśla też, że Mołdawia musi dostosować przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego dotyczącego dozowników aerozoli, ciągników (rolniczych lub leśnych), emisji z maszyn mobilnych nieprzeznaczonych do ruchu drogowego i wymogów dotyczących homologacji takich maszyn, a także detergentów, szkła kryształowego oraz dóbr kultury wyprawdzonych niezgodnie z prawem z terytorium państwa członkowskiego UE. Podkreśla także, że Mołdawia musi zapewnić wystarczające zdolności administracyjne we wszystkich odpowiednich ministerstwach i innych właściwych organach i zadbać o wysoki poziom ich uczciwości. Dodatkowo UE zaznacza, że Mołdawia musi zapewnić odpowiednie zasoby kadrowe i finansowe w zakresie nadzoru rynku we wszystkich istotnych sektorach. UE zwraca się do Mołdawii o zadbanie, aby w momencie osiągnięcia pełnego dostosowania przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego emisji z pojazdów i maszyn mobilnych nieprzeznaczonych do ruchu drogowego dostępne były adekwatne dostawy paliw odpowiedniej jakości. UE zwraca się także do Mołdawii o przeanalizowanie, czy konieczne są zmiany dotyczące dróg i infrastruktury drogowej, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie systemów dotyczących pojazdów regulowanych zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym.

Co do **środków proceduralnych** UE odnotowuje z zadowoleniem, że mołdawskie przepisy zaprojektowano tak, aby zapewnić ich pełne dostosowanie do unijnego dorobku prawnego dotyczącego obuwia i etykietowania wyrobów włókienniczych. UE odnotowuje, że dostosowanie mołdawskich przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego dotyczącego przejrzystości w odniesieniu do ustalania cen i refundacji produktów leczniczych oraz w odniesieniu do broni palnej i transferu produktów związanych z obronnością jest częściowe, i stwierdza, że Mołdawia musi zapewnić pełne dostosowanie odnośnych przepisów. UE podkreśla, że Mołdawia musi dostosować przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego dotyczącego szkła kryształowego i dóbr kultury wyprawdzonych niezgodnie z prawem z terytorium państwa członkowskiego UE. UE zwraca się do Mołdawii o zwiększenie zasobów kadrowych i finansowych w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu nadzoru rynku. Zwraca się także do Mołdawii o ustanowienie niezbędnych rejestrów wywozu i przywozu dóbr kultury i handlu takimi dobrami.

UE wzywa Mołdawię do zadbania o to, aby należycie wprowadzono i w pełni wdrożono środki zapewniające **zwalczanie korupcji** we wszystkich instytucjach zaangażowanych w swobodny przepływ towarów.

2. Rozdział 2 – Swobodny przepływ pracowników

UE odnotowuje niski poziom dostosowania mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie **ogólnych zasad dostępu do rynku pracy**, w szczególności w odniesieniu do swobodnego przepływu pracowników w kontekście prawa wjazdu, prawa do pobytu, prawa do pracy i dostępu do zatrudnienia. UE zwraca się do Mołdawii o zapewnienie, aby najpóźniej w momencie przystąpienia obywatele UE uzyskali dostęp do mołdawskiego rynku pracy bez żadnych ograniczeń i byli traktowani tak samo jak obywatele Mołdawii. UE odnotowuje, że Mołdawia musi również zapewnić, aby najpóźniej w momencie przystąpienia obywatelom UE przysługiwały te same warunki pracy oraz korzyści podatkowe i przywileje socjalne co obywatelom Mołdawii. UE przypomina także, że Mołdawia musi wyznaczyć krajowy organ odpowiedzialny za wspieranie pracowników mobilnych z UE. Mołdawia będzie musiała zagwarantować odpowiednie prawa członkom rodzin obywateli UE, niezależnie od tego, czy członkowie ci są obywatelami UE czy nie. Dodatkowo UE zwraca się do Mołdawii o zapewnienie, aby najpóźniej w momencie przystąpienia ograniczenia w dostępie do sektora publicznego były zgodne z orzecznictwem TSUE.

UE uważa, że konieczne będą środki przejściowe, aby umożliwić obecnym państwom członkowskim zastosowanie środków, które ograniczą dostęp do ich rynków pracy dla pracowników z Mołdawii, a także w związku ze swobodą świadczenia usług obejmującą tymczasowy przepływ pracowników. Zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym prawa obywateli państwa, które przystępuje do UE, już legalnie zamieszkujących i zatrudnionych w innym państwie członkowskim, podlegają ochronie. Obywatele Mołdawii i członkowie ich rodzin nie mogą być traktowani w sposób mniej korzystny niż obywatele państw trzecich korzystający z praw wynikających z unijnego dorobku prawnego. UE powróci do tej kwestii na późniejszym etapie negocjacji. Komisja przedstawi ocenę skutków.

UE odnotowuje niski poziom dostosowania mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **nabywania i zachowania uprawnień do dodatkowych emerytur pracowniczych w kontekście unijnej transgranicznej mobilności pracowników**. UE odnotowuje, że Mołdawia musi zwiększyć świadomość i zdolności, jeśli chodzi o przedmiotowy i podmiotowy zakres stosowania unijnych dyrektyw w sprawie dodatkowych pracowniczych programów emerytalnych. UE zwraca się do Mołdawii, by w pełni dostosowała swoje przepisy do unijnego dorobku prawnego dotyczącego nabywania i zachowania uprawnień do dodatkowych emerytur pracowniczych w kontekście unijnej transgranicznej mobilności pracowników.

UE odnotowuje niski stopień dostosowania mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **EURES**. UE zwraca się do Mołdawii, aby kontynuowała prace przygotowawcze, w tym nasiliła przygotowania w zakresie IT oraz zadbała o to, aby krajowy urząd koordynacji miał odpowiednie kompetencje i zasoby umożliwiające mu wykonywanie zadań. UE odnotowuje, że Mołdawia będzie również musiała ukończyć proces dostosowywania do klasyfikacji umiejętności ESCO.

UE odnotowuje niski poziom dostosowania mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **Europejskiego Urzędu ds. Pracy**. UE z zadowoleniem odnotowuje, że w maju 2025 r. Mołdawia podpisała porozumienia o współpracy z Europejskim Urzędem ds. Pracy z myślą o dalszym zacieśnianiu współpracy. UE zwraca się do Mołdawii, aby zaplanowała działania służące budowaniu zdolności, zarówno w zakresie IT, jak i zasobów kadrowych, i aby dalej zwalczała pracę nierejestrowaną.

UE odnotowuje niski poziom dostosowania mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego**. Zauważa, że Mołdawia ma doświadczenie, jeśli chodzi o podstawowe mechanizmy koordynacji zabezpieczenia społecznego. UE zachęca Mołdawię do rozwinięcia wystarczających zdolności administracyjnych, a także do upowszechnienia wiedzy w tym zakresie i zapewnienia dalszej cyfryzacji w celu stosowania unijnego dorobku prawnego w tej dziedzinie. UE zachęca też do zawierania kolejnych umów o zabezpieczeniu społecznym, zwłaszcza z państwami członkowskimi UE.

UE odnotowuje, że Mołdawia wprowadziła ogólne ramy antykorupcyjne obejmujące konkretne środki dotyczące swobodnego przepływu pracowników. UE zachęca Mołdawię, by zapewniła zdolności w zakresie identyfikowania ryzyk i skuteczne środki antykorupcyjne w dziedzinie swobodnego przepływu pracowników, a także wystarczające zdolności organów antykorupcyjnych.

3. Rozdział 3 – Prawo przedsiębiorczości i swoboda świadczenia usług

UE z zadowoleniem odnotowuje częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych.

UE przypomina, że Mołdawia musi kontynuować wysiłki w celu dostosowania przepisów do dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, a zwłaszcza do przepisów o minimalnych wymogach w zakresie kształcenia, oraz do dyrektywy w sprawie zawodu prawnika i do dyrektywy w sprawie analizy proporcjonalności. UE zwraca się do Mołdawii, aby zwiększyła swoje zdolności administracyjne z uwagi na złożoność unijnego dorobku prawnego w tym obszarze, która wymaga przeprowadzenia przygotowań z dużym wyprzedzeniem przed akcesją.

UE z zadowoleniem odnotowuje częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego w obszarze **prawa przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług**.

UE zwraca się do Mołdawii o ukończenie procesu identyfikowania i usuwania wszelkich potencjalnych barier dla usługodawców. Mołdawia musi też w pełni dostosować swoje ramy prawne do dyrektywy usługowej, aby wyeliminować wszelkie bariery w dostępie do rynku.

UE z zadowoleniem odnotowuje wysoki poziom dostosowania mołdawskich przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego w obszarze **usług pocztowych**; chodzi o dyrektywę o usługach pocztowych¹ i rozporządzenie o transgranicznych usługach doręczania paczek². UE zwraca się do Mołdawii o zapewnienie pełnej zgodności z unijnymi przepisami pocztowymi oraz wystarczających zdolności instytucjonalnych do dalszego monitorowania rozwoju sytuacji i egzekwowania przepisów na rynku pocztowym.

UE odnotowuje, że Mołdawia wdrożyła konkretne środki na rzecz zwalczania korupcji, w szczególności w kontekście prawa przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług.

¹ Dyrektywa 97/67/WE, zmieniona dyrektywą 2002/39/WE i dyrektywą 2008/6/WE.

² Rozporządzenie (UE) 2018/644.

4. Rozdział 4 – Swobodny przepływ kapitału

UE odnotowuje częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **swobodnego przepływu kapitału**. Podkreśla też, że zadaniem Mołdawii jest dopilnowanie, aby w dniu przystąpienia do UE wszystkie dwustronne umowy inwestycyjne zawarte przez nią z państwami trzecimi były zgodne z unijnym dorobkiem prawnym. UE zaznacza, że w dniu przystąpienia do UE Mołdawia musi rozwiązać dwustronne umowy inwestycyjne z państwami członkowskimi UE, w tym co się tyczy skutków prawnych klauzul wygaśnięcia. Zachęca Mołdawię do zapewnienia wystarczających zdolności administracyjnych i koordynacji działań w celu wdrożenia unijnego dorobku prawnego dotyczącego swobodnego przepływu kapitału.

UE podkreśla, że ograniczenia w nabywaniu gruntów rolnych przez obywateli UE, które obowiązują obecnie na mocy mołdawskich przepisów, są dyskryminujące i sprzeczne z unijnym dorobkiem prawnym. Mołdawia musi zreformować ustawodawstwo w celu usunięcia tych ograniczeń. UE przyjmuje do wiadomości wnioski Mołdawii o okres przejściowy wynoszący 30 lat, licząc od dnia przystąpienia do UE, dotyczący liberalizacji nabywania gruntów rolnych i leśnych przez osoby niebędące rezydentami. W swoim stanowisku negocjacyjnym Mołdawia proponuje plan stopniowej transformacji, który ma być realizowany od 25. roku po przystąpieniu.

UE przyjmuje do wiadomości informacje przedstawione na poparcie tego wniosku. Uważa jednak, że potrzebne będą bardziej szczegółowe informacje, zanim będzie ona mogła zająć stanowisko w jego sprawie. UE zwraca się do Mołdawii o przedstawienie dalszych informacji dotyczących w szczególności:

- a. aktualnej sytuacji i planowanych środków na rzecz zwiększenia pewności prawa co do struktury własności gruntów rolnych;
- b. wielkości i rozmieszczenia przedsiębiorstw rolnych;
- c. bieżącej struktury własności gruntów rolnych, ze wskazaniem, czy jakieś grunty są własnością obcokrajowców lub są przez nich dzierżawione, oraz informacji na temat krajowego rejestru gruntów;
- d. planów prywatyzacji państwowych gruntów rolnych;
- e. obecnych i planowanych (po przystąpieniu do UE) ograniczeń w nabywaniu gruntów przez obywateli UE.

UE odnotowuje częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **usług płatniczych**. UE zaznacza, że Mołdawia musi dalej dostosowywać ustawodawstwo do unijnych ram regulacyjnych w tym obszarze, w tym zakończyć dostosowywanie przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego usług płatniczych, pieniądza elektronicznego i jednolitego obszaru płatności w euro. UE przypomina, że Mołdawia musi dostosować przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego dotyczącego płatności transgranicznych, płatności natychmiastowych i opłat interchange.

UE odnotowuje częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu**. UE podkreśla, że Mołdawia musi kontynuować proces dostosowywania przepisów do unijnych ram regulacyjnych w tym obszarze, także dotyczących transferu środków pieniężnych. UE przypomina, że Mołdawia musi w pełni dostosować przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego w tej dziedzinie. UE podkreśla, że jednym z priorytetów jest również wzmocnienie zdolności instytucjonalnych jednostki analityki finansowej.

UE odnotowuje, że w odniesieniu do **zwalczania korupcji w obszarze swobodnego przepływu kapitału** Mołdawia wprowadziła szereg środków antykorupcyjnych. UE podkreśla, że należy zwiększyć skuteczność tych środków.

5. Rozdział 6 – Prawo spółek

UE z zadowoleniem przyjmuje częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego w obszarze **prawa spółek i ładu korporacyjnego**. UE odnotowuje, że mołdawskie przepisy dotyczące krajowych połączeń i podziałów oraz tworzenia spółek, a także wymogów kapitałowych są w wysokim stopniu dostosowane do unijnego dorobku prawnego, a przepisy dotyczące jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością są całkowicie dostosowane do tego dorobku; UE podkreśla jednak, że Mołdawia musi zakończyć dostosowywanie przepisów do unijnego dorobku prawnego w zakresie tworzenia spółek, wymogów kapitałowych oraz krajowych połączeń i podziałów spółek akcyjnych.

UE odnotowuje, że Mołdawia musi zakończyć dostosowywanie przepisów do unijnego dorobku prawnego w zakresie **wymogów dotyczących ujawniania informacji** oraz dotyczących narzędzi i procesów cyfrowych, które to wymogi mają zastosowanie zarówno do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, jak i spółek akcyjnych i obejmują wymogi dotyczące systemu integracji rejestrów przedsiębiorstw (BRIS).

UE zwraca się do Mołdawii o dostosowanie ustawodawstwa do unijnego dorobku prawnego w zakresie **operacji transgranicznych** (przekształceń, połączeń i podziałów) i do rozpoczęcia wszelkich zmian administracyjnych niezbędnych do zapewnienia zgodności z rozporządzeniami dotyczącymi europejskich form prawnych (spółki europejskiej, europejskiego ugrupowania interesów gospodarczych i statutu spółdzielni europejskiej).

UE odnotowuje częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **badan ustawowych i sprawozdawczości przedsiębiorstw**. UE zwraca się do Mołdawii o dalsze wzmacnianie zdolności publicznego organu nadzoru audytowego. UE podkreśla, że Mołdawia musi dalej dostosowywać przepisy do unijnego dorobku prawnego, jeśli chodzi o wymogi dotyczące rachunkowości i przejrzystości dla spółek giełdowych, sprawozdania według krajów oraz kryteria wielkości. UE zwraca się do Mołdawii, by monitorowała zmiany w unijnym dorobku prawnym w kontekście swoich planów do dostosowania ustawodawstwa do unijnego dorobku prawnego dotyczącego sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.

UE przypomina również, że Mołdawia musi zakończyć dostosowywanie przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **praw akcjonariuszy**, ofert przejęcia i należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju (ładu korporacyjnego).

UE apeluje do Mołdawii o dalsze stosowanie **środków antykorupcyjnych** w obszarze prawa spółek i ładu korporacyjnego oraz o dalsze wysiłki na rzecz wdrażania, cyfryzacji, promowania uczciwości w sektorze publicznym i prywatnym, a także osiągania wyników w zakresie dochodzeń antykorupcyjnych w sektorze prywatnym.

6. Rozdział 7 – Prawo własności intelektualnej

UE z satysfakcją przyjmuje wysoki stopień dostosowania mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego w obszarze prawa własności intelektualnej i zachęca Mołdawię do utrzymania obecnego tempa działań. Mołdawia ustanowiła podstawowe struktury administracyjne niezbędne do zarządzania prawami własności intelektualnej i ich egzekwowania. UE zachęca Mołdawię do zapewnienia skutecznego funkcjonowania i wystarczających zdolności tych struktur administracyjnych z myślą o wsparciu transpozycji i wdrażania pozostałych wymogów legislacyjnych.

UE odnotowuje wysoki stopień dostosowania mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie **prawa autorskiego i praw pokrewnych**, w tym do unijnej dyrektywy o prawie autorskim³, i z zadowoleniem przyjmuje postępy w realizacji krajowego planu działania na lata 2024–2027. UE podkreśla, że nadal konieczne jest dalsze dostosowywanie przepisów, w szczególności w odniesieniu do dyrektywy o jednolitym rynku cyfrowym⁴, zasad transmisji i retransmisji (SatCab I i II), zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, utworów osieroconych, praw najmu i użyczenia, prawa do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży, traktatu z Marrakeszu oraz transgranicznego przenoszenia treści online; zachęca Mołdawię do zapewnienia pełnego dostosowania do 2026 r. UE z zadowoleniem odnotowuje, że Mołdawia zamierza uzyskać dostęp do prowadzonej przez EUIPO bazy danych utworów osieroconych.

UE z zadowoleniem odnotowuje wysoki stopień dostosowania mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego w zakresie **praw własności przemysłowej**. Mołdawia osiąga postępy w dostosowywaniu swoich przepisów do rozporządzeń w sprawie dodatkowych świadectw ochronnych (SPC) zarówno w odniesieniu do ochrony roślin, jak i produktów leczniczych. UE zwraca się do Mołdawii o dalsze dostosowywanie ustawodawstwa do unijnego dorobku prawnego dotyczącego patentów, znaków towarowych, wzorów przemysłowych i oznaczeń geograficznych produktów rzemieślniczych i przemysłowych.

³ Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.

⁴ Dyrektywa (UE) 2019/790.

UE przypomina, że wyczerpanie praw na terytorium UE/EOG jest jedną z podstawowych zasad leżących u podstaw jednolitego rynku, która musi być przestrzegana przez wszystkie państwa członkowskie w momencie przystąpienia do UE. Ponieważ ten system wyczerpania praw jest powiązany z jednolitym rynkiem, nie może w tym momencie mieć zastosowania do Mołdawii. Zmiany wprowadzane do odpowiednich ustaw o własności intelektualnej powinny więc obejmować przepisy, które zagwarantują wyczerpanie praw na terytorium UE/EOG od daty akcesji.

UE zwraca się również do Mołdawii o zakończenie dostosowywania przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego SPC dla produktów leczniczych. UE podkreśla, że planowane zmiany powinny m.in. zagwarantować, że od daty przystąpienia Mołdawii do UE będzie się uznawać, że datą pierwszego zezwolenia na wprowadzenie danego produktu leczniczego lub środka ochrony roślin na rynek jest data wydania pierwszego zezwolenia tego rodzaju w jednym z państw członkowskich UE. UE przypomina, że zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym odnośną datą jest data wydania takiego zezwolenia w UE/EOG. UE podkreśla też, jak ważne jest, aby produkty – w tym produkty farmaceutyczne i środki ochrony roślin – które w dniu przystąpienia Mołdawii do UE będą w UE chronione ważnym patentem podstawowym, kwalifikowały się do uzyskania SPC. UE zaznacza, że Mołdawia musi też w pełni dostosować swoje przepisy do rozporządzenia (UE) 2019/933 w sprawie wyjątku od SPC i zapewnić pełną transpozycję przepisów dotyczących udzielania licencji przymusowych.

UE przypomina o jednolitym charakterze unijnych znaków towarowych i wzorów przemysłowych, i zaznacza, że od dnia przystąpienia unijne znaki towarowe i wzory przemysłowe zostaną rozszerzone na Mołdawię, zgodnie z odpowiednimi rozporządzeniami.

UE przypomina, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie unijnych znaków towarowych od dnia przystąpienia do UE nowego państwa członkowskiego unijny znak towarowy zarejestrowany lub stosowany zgodnie z tym rozporządzeniem przed dniem przystąpienia do UE ulega rozszerzeniu na terytorium tego nowego państwa członkowskiego.

Jeśli chodzi o **egzekwowanie** praw własności intelektualnej, UE odnotowuje częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów do dyrektywy o egzekwowaniu⁵. UE podkreśla, że należy w większym stopniu dostosować przepisy krajowe do ogólnych zasad i mechanizmów egzekwowania, łącznie z nakazami sądowymi. UE zwraca się do Mołdawii o dalszą poprawę egzekwowania praw własności intelektualnej, w szczególności poprzez zwiększenie liczby spraw sądowych, kontroli i kar. UE zachęca Mołdawię do kontynuowania inicjatyw służących zwiększaniu wiedzy i programów szkoleniowych w celu wzmocnienia zdolności w zakresie egzekwowania przepisów. W szczególności należy zapewnić szkolenia dla pracowników wymiaru sprawiedliwości, sędziów i prokuratorów oraz wzmocnić zasoby kadrowe.

UE odnotowuje, że w odniesieniu do **zwalczania korupcji w obszarze praw własności intelektualnej** Mołdawia wprowadziła konkretne środki antykorupcyjne. UE podkreśla, że wdrożenie tych środków w dalszym ciągu ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia integralności i przejrzystości w tym obszarze.

7. Rozdział 8 – Polityka konkurencji

UE odnotowuje, że jeśli chodzi o **ramy prawne polityki konkurencji**, przepisy dotyczące przeciwdziałania praktykom monopolistycznym są w dużym stopniu dostosowane do pierwotnego unijnego dorobku prawnego, choć Mołdawia musi jeszcze dostosować swoje przepisy do pewnych aktów prawnych w tym zakresie. W szczególności UE odnotowuje, że dyrektywa o Europejskiej Sieci Konkurencji⁶ (z wyjątkiem aspektów transgranicznych) i dyrektywa o dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych⁷ nie zostały jeszcze w pełni wdrożone do ustawodawstwa krajowego. UE odnotowuje również, że w kontekście możliwości stosowania przez państwa członkowskie krajowych przepisów dotyczących kontroli połączeń mołdawskie przepisy w tej kwestii są częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego, należy jednak jeszcze dostosować pewne elementy przepisów proceduralnych i unijnego „prawa miękkiego”. Ponadto UE odnotowuje, że mołdawska definicja pomocy państwa jest w dużej mierze zgodna z unijnym dorobkiem prawnym, ale musi jeszcze zostać w pełni dostosowana. UE podkreśla, że mołdawskie zasady pomocy państwa są częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego, w tym w odniesieniu do przepisów proceduralnych, horyzontalnych i sektorowych instrumentów pomocy, a także szczególnych instrumentów pomocy. Odnotowuje także, że mołdawskie przepisy krajowe są częściowo dostosowane do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie liberalizacji, w odniesieniu do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, jak również mających zastosowanie zasad przejrzystości. UE przypomina, że Mołdawia musi ukończyć proces dostosowywania przepisów do unijnego dorobku prawnego w odniesieniu do ram prawnych polityki konkurencji, m.in. poprzez ustawodawstwo pierwotne i wtórne.

⁵ Dyrektywa 2004/48/WE (dyrektywa w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej).

⁶ Dyrektywa (UE) 2019/1.

⁷ Dyrektywa 2014/104/UE.

Jeżeli chodzi o **ramy instytucjonalne i zdolności wykonawcze**, UE z zadowoleniem odnotowuje, że w strukturze organizacyjnej istnieje ugruntowany, niezależny pod względem operacyjnym i funkcjonujący organ ochrony konkurencji, który jest odpowiedzialny za przeciwdziałanie praktykom monopolistycznym, połączenia i kontrolę pomocy państwa. UE podkreśla znaczenie pełnego dostosowania przepisów i znaczenie zagwarantowania niezależności mołdawskiego organu ochrony konkurencji oraz zapewnienia mu odpowiednich zasobów, pełnych uprawnień i procedur umożliwiających skuteczne egzekwowanie przepisów. UE odnotowuje, że ze względu na liczbę wakatów zdolności administracyjne Mołdawii w dziedzinie przeciwdziałania praktykom monopolistycznym, połączeń i pomocy państwa muszą zostać zwiększone. Personel Rady ds. Konkurencji powinien mieć dostęp do stałych szkoleń. UE przypomina, że Mołdawia musi nadal osiągać dobre wyniki w zakresie egzekwowania przepisów w obszarze konkurencji.

Mołdawia składa formalny wniosek o pięcioletni ogólny okres przejściowy po przystąpieniu, mający zastosowanie do wszystkich istniejących środków pomocy państwa obowiązujących przed dniem przystąpienia. Obejmuje to takie programy jak mołdawski park innowacyjno-technologiczny (MITP), preferencyjny system podatkowy dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz mechanizmy wsparcia dla parków przemysłowych.

Mołdawia argumentuje, że przedwczesne zakończenie obowiązywania systemu dotyczącego MITP podważyłoby pewność prawa, zakłóciłoby długoterminowe planowanie biznesowe i osłabiłoby zaufanie inwestorów. Z uwagi na zakres sektorowy środka i znaczną napędzaną innowacjami konkurencję w gospodarce, środek ten ma ograniczony zakłócający wpływ na konkurencję na szerszym rynku. Mołdawia twierdzi również, że przedwczesne zakończenie obowiązywania preferencyjnego systemu podatkowego dla MŚP groziłoby destabilizacją sektora MŚP w Mołdawii i utrudnieniem działań na rzecz sprawiedliwości podatkowej. Okres przejściowy, o który wystąpiła Mołdawia, pozwoliłby jej ukończyć przegląd wydatków podatkowych, wzmocnić instytucje zajmujące się pomocą państwa i dostosować jej systemy wsparcia do prawa UE, a jednocześnie utrzymać konkurencyjność i odporność mołdawskich MŚP. Jeśli chodzi o parki przemysłowe, Mołdawia twierdzi, że są one kluczowymi czynnikami napędzającymi rozwój regionalny, tworzenie miejsc pracy i inwestycje w Mołdawii, jako że do 2024 r. na ich terenie działało ponad 100 przedsiębiorstw i parki te przyciągnęły inwestycje o wartości ok. 210 mln EUR. Mołdawia przekonuje, że przedwczesne wycofanie istniejących ram, w szczególności możliwości użytkowania terenu i leasingu, które mają podstawowe znaczenie dla funkcjonowania parków przemysłowych, zakłóciłoby realizację bieżących projektów inwestycyjnych, zaszkodziłby regionalnym wysiłkom na rzecz spójności oraz osłabiłoby odporność mołdawskiego sektora przemysłowego.

Mołdawia argumentuje, że pięcioletni okres przejściowy dla wszystkich istniejących środków pomocy państwa obowiązujących przed dniem przystąpienia jest niezbędny, aby mogła ona dostosować swoje przepisy do unijnego dorobku prawnego w zakresie pomocy państwa i konkurencji, ukończyć proces wzmacniania instytucjonalnego oraz zapewnić stopniowe dostosowywanie jej polityki do celów UE, łącznie z zieloną i cyfrową transformacją.

UE przyjmuje do wiadomości informacje przedstawione przez Mołdawię na poparcie jej wniosku i podkreśla, jak ważne jest zapewnienie równych warunków działania na jednolitym rynku. Uważa jednak, że potrzebne będą bardziej szczegółowe informacje, zanim będzie ona mogła zająć stanowisko w sprawie tego wniosku. UE zwraca się do Mołdawii o przedstawienie dalszych informacji na temat zakresu wniosku, szczegółów odnośnych systemów oraz kwot pomocy państwa objętej wnioskiem.

UE odnotowuje, że Rada ds. Konkurencji odgrywa istotną rolę w realizacji programu antykorupcyjnego na lata 2024–2028, którego szczególnym celem jest wzmocnienie mechanizmu przejrzystości przyznawania pomocy państwa do 2028 r.

8. Rozdział 9 – Usługi finansowe

UE odnotowuje częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **banków i konglomeratów finansowych**. UE odnotowuje częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów dotyczących wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i przypomina, że Mołdawia musi dostosować przepisy krajowe do najnowszej wersji dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych i rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych. UE podkreśla, że Mołdawia musi dostosować przepisy do unijnego dorobku prawnego dotyczącego wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych i konglomeratów finansowych oraz obligacji zabezpieczonych. UE podkreśla również, że Mołdawia musi dostosować przepisy do unijnego dorobku prawnego w obszarze systemów gwarancji depozytów, w szczególności w odniesieniu do wielkości i rodzajów deponentów objętych gwarancją. UE odnotowuje też, że w kwestii ram naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mołdawskie przepisy są częściowo dostosowane do pierwszej dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków, i przypomina, że Mołdawia musi dostosować swoje przepisy do drugiej dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków⁸. UE podkreśla ponadto, że Mołdawia musi dalej wzmacniać swoje zdolności nadzorcze, tak by uwzględnić rozszerzenie obowiązków wynikające z unijnego dorobku prawnego.

⁸ Dyrektywa (UE) 2019/879.

UE odnotowuje wniosek Mołdawii o **okres przejściowy** – trwający pięć lat lub do 2035 r.– **w odniesieniu do sektora bankowego**, obejmujący: stopniowe wprowadzanie europejskiego paszportu finansowego, stopniowe podwyższanie pułapu gwarancji depozytów oraz stopniowe wdrażanie minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL) na mocy dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (BRRD).

UE przyjmuje do wiadomości informacje przedstawione na poparcie tych wniosków. UE uważa jednak, że potrzebne będą bardziej szczegółowe informacje, zanim będzie mogła zająć stanowisko w sprawie tych wniosków; zwraca się do Mołdawii o przedstawienie szerszych informacji na temat:

- a. wielkości i struktury sektora, w tym obecności jednostek zależnych unijnych banków oraz udział tych jednostek w rynku;
- b. szacowanej kwoty dodatkowych składek, które muszą zostać zebrane, aby umożliwić systemom gwarancji depozytów zrealizowanie ich potencjalnych zobowiązań, jeżeli poziom gwarancji zostanie podniesiony do 100 000 EUR, a także aby dać czas tym systemom na zgromadzenie środków finansowych, które pozwolą im na zaspokojenie ewentualnych roszczeń, jeżeli poziom gwarancji zostanie podniesiony do 100 000 EUR;
- c. spodziewanego wzrostu depozytów;
- d. liczby i struktury deponentów oraz średniej wielkości depozytu według rodzajów deponentów;
- e. proponowanego harmonogramu działań mających na celu osiągnięcie unijnych pułapów;
- f. planowanych środków w celu wsparcia rozwoju rynku instrumentów MREL;
- g. planu stopniowego wdrażania MREL na podstawie BRRD;
- h. planowanych środków w celu wzmocnienia zdolności nadzorczych i zapewnienia bezpiecznego dostępu do rynku;

- i. planowanych środków w celu uniknięcia zmienności związanej z liberalizacją przepływu kapitału;
- j. oceny profilu ryzyka ostrożnościowego unii kredytowych.

UE odnotowuje wniosek Mołdawii o **okres przejściowy** – trwający pięć lat lub do 2035 r. – **w odniesieniu do rynku kapitałowego**, obejmujący dwa powiązane ze sobą działania: stopniowe podwyższenie pułapu rekompensat dla inwestorów do 20 000 EUR oraz stopniowe wdrażanie wymogów ostrożnościowych określonych w dyrektywie lub rozporządzeniu o firmach inwestycyjnych.

UE przyjmuje do wiadomości informacje przedstawione na poparcie tych wniosków. UE uważa jednak, że potrzebne będą bardziej szczegółowe informacje, zanim będzie mogła zająć stanowisko w sprawie tych wniosków; zwraca się do Mołdawii o przedstawienie szerszych informacji na temat:

- a) proponowanego systemu stopniowego wprowadzania pułapu rekompensat dla inwestorów;
- b) spodziewanego wpływu zwiększenia limitu rekompensaty na istniejące firmy;
- c) rodzaju i liczby inwestorów, których będzie to dotyczyć;
- d) średniego portfela inwestorów w podziale na rodzaje inwestorów;
- e) proponowanego stopniowego wprowadzania systemu kapitałowego w odniesieniu do firm inwestycyjnych w celu zbliżenia poziomów wymogów kapitałowych do poziomów unijnych, a także analizy wykonalności przewidzianego systemu, z wyszczególnieniem informacji według rodzaju firm inwestycyjnych zgodnie z ich działalnością, na którą wydano zezwolenie, oraz tego, czy należą one do grup bankowych;
- f) obecnej struktury i treści wymogów kapitałowych dla firm inwestycyjnych, w podziale na rodzaje objętego nimi ryzyka, oraz przeglądu dostępnych narzędzi nadzorczych w celu zapewnienia stałego przestrzegania przepisów przez firmy inwestycyjne;
- g) obecnej struktury funduszy własnych i poziomów wymogów kapitałowych dla firm inwestycyjnych, z wyszczególnieniem informacji według rodzaju firm inwestycyjnych zgodnie z ich działalnością, na którą wydano zezwolenie, oraz tego, czy należą one do grup bankowych.

UE odnotowuje, że Mołdawia wnosi o pięcioletni okres przejściowy na wdrożenie jednorazowej składki i minimalnych kwot objętych obowiązkowym **ubezpieczeniem**, zgodnie z dyrektywą o ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, oraz na wdrożenie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) na mocy dyrektywy Wypłacalność II.

UE przyjmuje do wiadomości informacje przedstawione na poparcie tego wniosku. UE zwraca się do Mołdawii o ponowne rozważenie tego wniosku.

UE odnotowuje niski poziom dostosowania mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **ubezpieczeń i pracowniczych programów emerytalnych**. UE podkreśla, że Mołdawia musi dostosować przepisy do systemu Wypłacalność II. Zaznacza, że Mołdawia musi ukończyć proces dostosowywania przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego dotyczącego ubezpieczeń pojazdów⁹. UE przypomina, że Mołdawia musi dostosować przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego dotyczącego dystrybucji ubezpieczeń. UE odnotowuje również, że Mołdawia musi zapewnić wystarczające zdolności administracyjne i instytucjonalne z myślą o poszerzaniu zakresu zadań i o przyszłych zobowiązaniach wynikających ze stosowania zmieniającego się unijnego dorobku prawnego.

UE odnotowuje częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **infrastruktury rynku finansowego**. UE podkreśla, że Mołdawia musi dostosować przepisy do unijnego dorobku prawnego dotyczącego ostateczności rozrachunku i zabezpieczenia finansowego. UE podkreśla, że Mołdawia musi spełnić, najpóźniej w momencie przystąpienia, wymogi określone w najnowszych wersjach następujących aktów: rozporządzenie w sprawie infrastruktury rynku europejskiego (EMIR)¹⁰, rozporządzenie w sprawie transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i rozporządzenie w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych (CSDR)¹¹.

UE odnotowuje niski poziom dostosowania mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **rynków papierów wartościowych i usług inwestycyjnych**. UE odnotowuje również niski poziom dostosowania przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego dotyczącego prospektów i do dyrektywy MiFID II¹². UE przypomina, że Mołdawia musi dostosować swoje przepisy do unijnego dorobku prawnego dotyczącego prospektów oraz do dyrektywy MiFID II, do rozporządzenia MiFIR¹³, do dyrektywy UCITS i do dyrektywy AIFMD. UE odnotowuje też, że Mołdawia musi dostosować przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych¹⁴.

⁹ Dyrektywa 2009/103/WE.

¹⁰ Rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

¹¹ Rozporządzenie (UE) nr 909/2014.

¹² Dyrektywa 2014/65/UE.

¹³ Rozporządzenie (UE) nr 600/2014.

¹⁴ Dyrektywa 2014/17/UE.

UE odnotowuje, że mołdawskie przepisy krajowe nie zostały jeszcze dostosowane do unijnego dorobku prawnego dotyczącego **zrównoważonego finansowania i finansów cyfrowych**. UE zwraca się do Mołdawii, aby dostosowała przepisy do unijnego dorobku prawnego dotyczącego odporności operacyjnej i kryptoaktywów i aby monitorowała zmiany w unijnym dorobku prawnym w kontekście swoich planów dostosowania ustawodawstwa do unijnego dorobku prawnego w zakresie zrównoważonego finansowania.

UE z zadowoleniem odnotowuje, że Mołdawia wprowadziła szczególne środki w celu **zwalczania korupcji** w najważniejszych organach zajmujących się usługami finansowymi i egzekwowaniem związanych z nimi przepisów. UE podkreśla, jak ważne jest stałe zwalczanie korupcji w obszarze usług finansowych.

9. Rozdział 28 – Ochrona konsumentów i zdrowia

UE odnotowuje, że w obszarze **ochrony konsumentów** Mołdawia w dużym stopniu dostosowała przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego dotyczącego niektórych aspektów sprzedaży towarów. Zachęca Mołdawię do zakończenia dostosowywania przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego dotyczącego unijnego systemu Safety Gate i odpowiedzialności za produkt. UE odnotowuje również częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego ogólnego bezpieczeństwa produktów i nadzoru rynku, unijnego systemu Safety Gate i odpowiedzialności za produkt. Ponadto Mołdawia częściowo dostosowała ustawodawstwo do unijnego dorobku prawnego dotyczącego lepszego egzekwowania i unowocześnienia unijnych przepisów w zakresie ochrony konsumentów, praw konsumentów, sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość, nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich, podawania cen produktów oferowanych konsumentom, nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów, niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych i usług cyfrowych, timeshare, długoterminowych produktów wakacyjnych, umów odsprzedaży i wymiany, imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, umów o kredyt oraz alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich. Konieczne będzie również dostosowanie ustawodawstwa do przepisów unijnego dorobku prawnego dotyczących zielonej transformacji, które w UE wejdą w życie we wrześniu 2026 r.

UE podkreśla, że Mołdawia musi dostosować przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego dotyczącego powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów, porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego. Mołdawia musi wzmocnić swoje zdolności w zakresie egzekwowania przepisów i zapewnić budowanie zdolności, które są niezbędne do egzekwowania unijnego dorobku prawnego UE dotyczącego konsumentów. Mołdawia powinna również wyeliminować potencjalne ryzyko dla skutecznego wdrożenia i wykorzystywania minimalnych uprawnień przez mołdawskie organy ochrony konsumentów (wynikających z obecnej ustawy o kontroli państwa), tak by zapewnić zgodność z wymogami przewidzianymi w unijnym dorobku prawnym. Mołdawia utworzyła już Europejskie Centrum Konsumenckie, które ma informować konsumentów o ich prawach na jednolitym rynku i udzielać im pomocy w sporach transgranicznych; zamierza też rozpocząć współpracę z Siecią Europejskich Centrów Konsumenckich, gdy negocjacje z Mołdawią będą na bardziej zaawansowanym etapie.

Jeżeli chodzi o **zdrowie publiczne**, UE odnotowuje, że mołdawskie przepisy zaprojektowano tak, aby zapewnić pełne ich dostosowanie do unijnego dorobku prawnego dotyczącego reklamy wyrobów tytoniowych, zapobiegania paleniu i inicjatyw na rzecz ograniczenia użycia tytoniu oraz przepisów dotyczących audiowizualnych usług medialnych (w odniesieniu do tytoniu i powiązanych wyrobów), dorobku dotyczącego produktów kosmetycznych, krwi, informacji zdrowotnych, zdrowia psychicznego, szkodliwego spożywania alkoholu i zapobiegania nadużywaniu narkotyków, a także nierówności w zakresie zdrowia. UE zwraca się do Mołdawii o dostosowanie przepisów krajowych do unijnych standardów interoperacyjności i standardów ochrony danych w odniesieniu do danych dotyczących zdrowia. UE odnotowuje również częściowe dostosowanie mołdawskich przepisów do unijnego dorobku prawnego dotyczącego produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów, tytoniu do samodzielnego skręcania papierosów i ostrzeżeń zdrowotnych, papierosów elektronicznych, udostępniania informacji na wyrobach tytoniowych, środowisk wolnych od dymu tytoniowego i aerozoli, produktów leczniczych stosowanych u ludzi, weterynaryjnych produktów leczniczych, dorobku dotyczącego komórek, tkanek i organów, chorób rzadkich, raka, e-zdrowia, oceny technologii medycznych, chorób zakaźnych oraz transgranicznych zagrożeń zdrowia. UE podkreśla, że Mołdawia musi zakończyć dostosowywanie ustawodawstwa we wszystkich tych obszarach i dostosować przepisy do unijnego dorobku prawnego dotyczącego wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów, wyrobów medycznych, leków sierocych oraz punktu kontaktowego ds. regulacji technicznych. UE podkreśla, że pozwolenia dotyczące produktów leczniczych stosowanych u ludzi i zwierząt udzielone przed przystąpieniem Mołdawii do UE muszą zostać uaktualnione, tak by spełniać wymogi odnośnych aktów unijnego dorobku prawnego. Ponadto UE zwraca się do Mołdawii, aby dążyła do poprawy stanu zdrowia słabszych grup społecznych, zapewniając im równy dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych; chodzi m.in. o objęcie Romów w odpowiedni sposób systemem obowiązkowych ubezpieczeń zdrowotnych. Mołdawia musi ustanowić krajowy punkt kontaktowy ds. transgranicznej opieki zdrowotnej i w pełni egzekwować zakazy palenia zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym. UE zwraca się do Mołdawii, by wzmocniła personel medyczny i jego zdolności administracyjne i techniczne w obszarze zdrowia publicznego, w tym w zakresie kosmetyków, krwi, tkanek, komórek i narządów, chorób zakaźnych, bezpieczeństwa zdrowotnego, onkologii i monitorowania narażenia ludności na pola elektromagnetyczne.

UE odnotowuje, że Mołdawia wnosi o pięcioletni okres przejściowy – po jej przystąpieniu do Unii Europejskiej – by móc wypełnić zobowiązania określone w art. 8 ust. 2 dyrektywy 2001/83/WE odnoszącej się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi oraz w art. 2 rozporządzenia (WE) nr 726/2004 ustanawiającego unijne procedury wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi i nadzoru nad nimi oraz ustanawiającego Europejską Agencję Leków.

UE przypomina, że zapewnienie zgodności z unijnym dorobkiem prawnym dotyczącym produktów leczniczych i ich dostępności jest istotne, by zagwarantować bezpieczeństwo dla zdrowia ludzi w UE. UE odnotowuje ponadto, że wniosek Mołdawii dotyczy nie tylko wymogów w zakresie dopuszczania do obrotu, ale także innych aspektów regulowanych przez prawo UE w zakresie produktów leczniczych, w tym nadzoru nad bezpieczeństwem farmakoterapii. Przypomina również, że okresy przejściowe powinny być jak najkrótsze, a ich zakres jak najbardziej ograniczony, aby nie wywierać negatywnego wpływu na bezpieczeństwo produktów leczniczych dostępnych w innych państwach członkowskich UE i że należy rozważyć odpowiednie gwarancje, takie jak wyłączenie leków niezgodnych z wymogami z zakresu wzajemnego uznawania w innych państwach członkowskich UE lub w ramach handlu równoległego. Aby móc zająć stanowisko w sprawie tego wniosku oraz w pełni ocenić ten wniosek i przeanalizować jego okres obowiązywania i zakres, UE zwraca się do Mołdawii o dodatkowe informacje na temat:

- a. szacowanego wpływu na mołdawski przemysł farmaceutyczny;
- b. liczby produktów leczniczych stosowanych u ludzi, które to produkty:
 - i. są zarejestrowane w Mołdawii, ale nie zostały dopuszczone do obrotu w UE;
 - ii. są zarejestrowane w Mołdawii i zostały dopuszczone do obrotu w UE w ramach scentralizowanej procedury wydawania pozwoleń;
 - iii. są zarejestrowane w Mołdawii i zostały dopuszczone do obrotu w państwach członkowskich w ramach jednej z krajowych procedur (w miarę możliwości należy też przedstawić odnośne liczby zgodnie ze scenariuszem dynamicznym, czyli liczby spodziewane w momencie przystąpienia);

- c. jeśli chodzi o dostosowanie krajowego systemu rejestracji leków do wymogów dotyczących unijnych pozwoleń na dopuszczenie do obrotu, informacje na temat tego, w jaki sposób – przy ocenie wpływu na mołdawski przemysł i administrację krajową – uwzględniono różny poziom złożoności poszczególnych kanałów wydawania pozwoleń na podstawie unijnego dorobku prawnego;
- d. dostarczania leków o krytycznym znaczeniu pacjentom w Mołdawii i w UE w obecnym kształcie;
- e. zakresu, w jakim skład leków krajowych i pochodzących spoza UE obecnie dopuszczonych do obrotu na mołdawskim rynku jest identyczny ze składem leków stosowanych u ludzi dopuszczonych do obrotu przez Komisję w ramach scentralizowanej procedury wydawania pozwoleń;

UE z zadowoleniem odnotowuje, że w Mołdawii istnieją ramy instytucjonalne na potrzeby **zwalczania korupcji** w obszarze ochrony konsumentów i zdrowia, i oczekuje, że Mołdawia zadba o wysoki poziom uczciwości w tych obszarach.

* * *

W związku z obecnym stanem przygotowań, UE odnotowuje, że przy założeniu, że Mołdawia musi nadal czynić postępy w dostosowywaniu przepisów do unijnego dorobku prawnego objętego poniższymi rozdziałami i we wdrażaniu tego dorobku, rozdziały te mogą zostać tymczasowo zamknięte dopiero wówczas, gdy UE stwierdzi, że spełniono następujące kryteria:

Rozdział 1 – Swobodny przepływ towarów

- Mołdawia osiągnie wysoki poziom dostosowania przepisów poprzez wprowadzenie klauzul o wzajemnym uznawaniu i niezbędnych zmian w krajowym ustawodawstwie i praktykach administracyjnych, wypełniając tym samym obowiązki wynikające z art. 34–36 TFUE.
- Mołdawia dostosuje przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego w zakresie horyzontalnych przepisów dotyczących produktów i wykaże wysoki poziom dostosowania przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie produktów w kontekście tego rozdziału, zwłaszcza w tych sektorach, w których jak dotąd proces dostosowawczy nie jest wystarczająco zaawansowany lub jest ograniczony.
- Mołdawia wykaże, że dysponuje wystarczającymi zdolnościami administracyjnymi, by – przy zapewnieniu wysokich standardów uczciwości – najpóźniej w momencie przystąpienia prawidłowo wdrożyć i egzekwować ustawodawstwo we wszystkich obszarach horyzontalnych mających wpływ na swobodny przepływ towarów (w tym w zakresie normalizacji, akredytacji, metrologii, oceny zgodności i nadzoru rynku), a także unijny dorobek prawny dotyczący produktów w tym rozdziale.

Rozdział 2 – Swobodny przepływ pracowników

- Mołdawia wykaże, że posiada wystarczające struktury i zdolności w zakresie egzekwowania, by najpóźniej w momencie przystąpienia w pełni wdrożyć unijny dorobek prawny w zakresie swobodnego przepływu pracowników.

Rozdział 3 – Prawo przedsiębiorczości i swoboda świadczenia usług

- Mołdawia przyjmie wykaz zawodów regulowanych w rozumieniu stosownych przepisów unijnego dorobku prawnego wyszczególniający działania objęte każdym z tych zawodów i zawierający uzasadnienie tych regulacji oraz przedstawi ten wykaz Komisji Europejskiej.
- Mołdawia dostosuje ustawodawstwo do przepisów o minimalnych wymogach w zakresie kształcenia przewidzianych w dyrektywie 2005/36/WE, ze zmianami, oraz dostosuje do tych wymogów programy studiów, na podstawie których uzyskuje się kwalifikacje w zawodach regulowanych.

- Mołdawia dostosuje horyzontalne regulacje w sprawie usług do unijnego dorobku prawnego poprzez włączenie dyrektywy usługowej i wykaże wysoki poziom dostosowania przepisów sektorowych i w zakresie powiązanych zdolności administracyjnych.
- Mołdawia dostosuje przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego, uchylając wszelkie wymogi dotyczące obywatelstwa warunkujące dostęp do działalności usługowej i jej wykonywania, z wyjątkiem wymogów dotyczących obywatelstwa, które są uzasadnione i proporcjonalne zgodnie z art. 51 TFUE. Zmiany te muszą mieć zastosowanie nie później niż w dniu przystąpienia.

Rozdział 4 – Swobodny przepływ kapitału

- Mołdawia dostosuje przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego w zakresie przepływów kapitału i wykaże, że będzie mogła je w pełni wdrożyć przed przystąpieniem, dbając przy tym o to, by wszelkie pozostałe ograniczenia zostały usunięte.
- Mołdawia dostosuje przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie płatności, w szczególności w odniesieniu do usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa w sprawie usług płatniczych, ze zmianami), płatności transgranicznych i jednolitego obszaru płatności w euro, i wykaże, że będzie mogła je w pełni wdrożyć przed przystąpieniem.
- Mołdawia w pełni dostosuje przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego w obszarze zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (w szczególności do dyrektywy i rozporządzenia w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz rozporządzenia w sprawie transferu środków pieniężnych, ze zmianami). Mołdawia wykaże wystarczające zdolności administracyjne, by prawidłowo wdrożyć i egzekwować odpowiednie przepisy i obowiązki w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy / przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu, i poczyni konkretne postępy w celu uzyskania solidnych wyników. Mołdawia wykaże, że będzie gotowa wdrażać przepisy unijnego dorobku prawnego od dnia przystąpienia.

Rozdział 6 – Prawo spółek

- Mołdawia dostosuje przepisy do ogólnych przepisów unijnego dorobku prawnego dotyczącego prawa spółek, tworzenia spółek i wymogów kapitałowych, a także dotyczących tworzenia i funkcjonowania spółek z ograniczoną odpowiedzialnością.
- Mołdawia dostosuje przepisy do unijnego dorobku prawnego w zakresie spółek i oddziałów oraz wykorzystywania narzędzi i procesów cyfrowych w prawie spółek, w tym wymogów dotyczących systemu integracji rejestrów przedsiębiorstw (BRIS).
- Mołdawia dostosuje przepisy do unijnego dorobku prawnego w obszarze krajowych połączeń i podziałów, tworzenia spółek i wymogów kapitałowych, operacji transgranicznych (przekształceń, połączeń i podziałów) oraz tworzenia i funkcjonowania spółek z ograniczoną odpowiedzialnością.
- Mołdawia dostosuje swoje ustawy o rynkach kapitałowych i odpowiednie przepisy wykonawcze do unijnego dorobku prawnego obejmującego najnowszą wersję dyrektywy w sprawie przejrzystości. Mołdawia dostosuje też swój system sprawozdawczości finansowej, w tym przepisy wykonawcze, do unijnego dorobku prawnego obejmującego dyrektywę o rachunkowości, ze zmianami.
- Mołdawia dostosuje przepisy krajowe do dyrektywy o prawach akcjonariuszy, ze zmianami, i dyrektywy w sprawie ofert przejęcia i zagwarantuje, że będzie mogła wdrożyć dyrektywę w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju od dnia przystąpienia.
- Mołdawia dostosuje swoje przepisy dotyczące badań ustawowych, w tym przepisy wykonawcze, do najnowszej wersji dyrektywy w sprawie badań ustawowych i wykaże, że system publicznego nadzoru audytowego jest solidny i dysponuje wystarczającymi zdolnościami administracyjnymi, aby być w stanie wdrażać i egzekwować unijny dorobek prawny.

Rozdział 7 – Prawo własności intelektualnej

- Mołdawia przeprowadzi wszystkie konieczne zmiany ustawodawcze, aby zapewnić wyczerpanie praw na terytorium UE/EOG we wszystkich dziedzinach od dnia przystąpienia.
- Mołdawia dostosuje przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego dotyczącego prawa autorskiego i praw pokrewnych, praw własności przemysłowej oraz egzekwowania praw własności intelektualnej.
- Mołdawia zapewni wystarczające zdolności administracyjne, m.in. w Państwowej Agencji Własności Intelektualnej (AGEPI), do rejestrowania praw własności intelektualnej oraz przedstawi dobre wyniki w zakresie skutecznego egzekwowania tych praw przez odpowiednie organy administracyjne oraz wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych i, w stosownych przypadkach, w sprawach karnych.

Rozdział 8 – Polityka konkurencji

- Mołdawia dostosuje przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego objętego rozdziałem dotyczącym polityki konkurencji.
- Mołdawia zbuduje wystarczające zdolności administracyjne i sądowe w dziedzinie przeciwdziałania praktykom monopolistycznym, połączeń i kontroli pomocy państwa.
- Mołdawia wykaże solidne wyniki w zakresie egzekwowania przepisów w dziedzinie przeciwdziałania praktykom monopolistycznym i połączeń, w tym w zakresie skutecznych i sprawnych działań administracyjnych i sądowych podejmowanych w związku z naruszeniami, obejmujących, w stosownych przypadkach, nakładanie odstrasżających kar.
- Mołdawia wykaże solidne wyniki w zakresie egzekwowania przepisów w dziedzinie kontroli pomocy państwa, w tym w zakresie zgłaszania pomocy ex ante, zapewni dogłębną ocenę i skuteczne dostosowanie środków i programów pomocy do unijnego dorobku prawnego, a także wykaże skuteczne i sprawne administracyjne i sądowe działania następcze, w stosownych przypadkach również poprzez odzyskiwanie pomocy państwa niezgodnej z prawem i z rynkiem wewnętrznym.

Rozdział 9 – Usługi finansowe

- Mołdawia osiągnie wysoki poziom dostosowania przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie bankowości i konglomeratów finansowych, zwłaszcza jeśli chodzi o wymogi kapitałowe, nadzór nad konglomeratami finansowymi, gwarantowanie depozytów oraz reorganizację i likwidację instytucji kredytowych, oraz wykaże, że posiada zdolności, by przed przystąpieniem w pełni dostosować przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego oraz wdrożyć i egzekwować przepisy tego dorobku od dnia przystąpienia.
- Mołdawia osiągnie wysoki poziom dostosowania przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie ubezpieczeń (w tym do dyrektywy Wypłacalność II) i pracowniczych programów emerytalnych, zwłaszcza jeśli chodzi o ubezpieczenia na życie, reasekurację, dystrybucję ubezpieczeń i ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej w odniesieniu do pojazdów mechanicznych, i wykaże, że będzie gotowa wdrożyć przepisy unijnego dorobku prawnego od dnia przystąpienia.
- Mołdawia wykaże, że w dużym stopniu dostosowała swoje przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie infrastruktury rynków finansowych, w tym rozliczeń i rozrachunku, zwłaszcza w odniesieniu do zamknięcia rozliczeń i umów o zabezpieczenie finansowe, jak również że będzie gotowa wdrażać przepisy unijnego dorobku prawnego od dnia przystąpienia.
- Mołdawia osiągnie wysoki poziom dostosowania przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie rynków papierów wartościowych, usług inwestycyjnych i zarządzania inwestycjami, zwłaszcza w odniesieniu do ram rynków instrumentów finansowych, prospektów, przejrzystości oraz nadużyć na rynku, a także zarządzania inwestycjami, i wykaże, że będzie gotowa wdrożyć przepisy unijnego dorobku prawnego od dnia przystąpienia.
- Mołdawia osiągnie wysoki poziom dostosowania przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie finansów cyfrowych, zwłaszcza w odniesieniu do odporności operacyjnej i kryptoaktywów, i wykaże, że będzie gotowa wdrożyć przepisy unijnego dorobku prawnego dotyczące finansów cyfrowych i zrównoważonego finansowania od dnia przystąpienia.

- Mołdawia wykaże, że instytucje regulacyjne i nadzorcze są solidne i niezależne oraz że – zgodnie z wymogami różnych aktów sektorowych – zapewniają wysokie standardy uczciwości i dysponują odpowiednimi zdolnościami administracyjnymi, by wdrożyć i egzekwować unijny dorobek prawny w dziedzinie usług finansowych.

Rozdział 28 – Ochrona konsumentów i zdrowia

- Mołdawia osiągnie wysoki poziom dostosowania przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie ogólnego bezpieczeństwa produktów i ochrony konsumentów (w tym unijnego dorobku prawnego dotyczącego egzekwowania na drodze prywatnoprawnej, gwarancji i treści cyfrowych) i zapewni ochronę interesów konsumentów, bezpieczeństwo konsumentów, możliwość budowania zdolności organizacji konsumenckich, skuteczne egzekwowanie przepisów i prawo do dochodzenia roszczeń. Mołdawia wykaże, że najpóźniej w momencie przystąpienia będzie posiadać wystarczające struktury administracyjne – które zapewniają wysokie standardy uczciwości oraz dysponują odpowiednimi zdolnościami w zakresie egzekwowania, w tym są w wystarczającym stopniu niezależne – by prawidłowo wdrażać te przepisy.
- Mołdawia osiągnie wysoki poziom dostosowania przepisów krajowych do przepisów unijnych i zobowiązań międzynarodowych w dziedzinie ograniczenia użycia tytoniu oraz zapewni ich pełne i należyte wdrożenie i egzekwowanie.
- Mołdawia dostosuje przepisy krajowe do unijnego dorobku prawnego dotyczącego praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej, krwi, komórek, tkanek i organów, produktów leczniczych stosowanych u ludzi i zwierząt oraz wyrobów medycznych i osiągnie wysoki poziom dostosowania przepisów krajowych do wszystkich innych aktów unijnego dorobku prawnego w dziedzinie zdrowia publicznego oraz wykaże, że posiada niezbędne zdolności administracyjne i odpowiednie standardy uczciwości, w tym system/organ stałego nadzoru, aby właściwie wdrożyć i egzekwować unijny dorobek prawny w dziedzinie zdrowia publicznego we wszystkich tych obszarach, z myślą o pełnym dostosowaniu najpóźniej w momencie przystąpienia.

* * *

Monitorowanie postępów w dostosowywaniu przepisów krajowych do unijnego dorobku prawnego i we wdrażaniu tego dorobku będzie kontynuowane przez cały czas trwania negocjacji.

UE podkreśla, że będzie wyjątkowo bacznie monitorować wszystkie poszczególne kwestie wspomniane powyżej z myślą o tym, aby Mołdawia dysponowała zdolnościami administracyjnymi i zdolnością do zakończenia procesu dostosowywania przepisów we wszystkich sektorach objętych przedmiotowym klastrem, a także aby czyniła dalsze postępy we wdrażaniu i egzekwowaniu przepisów. Należy zwrócić szczególną uwagę na powiązania pomiędzy rozdziałami z przedmiotowego klastra a innymi rozdziałami negocjacyjnymi. Ostatecznej oceny zgodności ustawodawstwa Mołdawii z unijnym dorobkiem prawnym oraz zdolności wdrożeniowych Mołdawii można będzie dokonać dopiero na późniejszym etapie negocjacji. UE zwraca się do Mołdawii, by – poza wszelkimi informacjami, których UE może wymagać do celów negocjacji w sprawie przedmiotowego klastra i które należy przedstawić konferencji – regularnie przekazywała Radzie Stowarzyszenia szczegółowe informacje pisemne na temat postępów we wdrażaniu unijnego dorobku prawnego.

Uwzględniając wszystkie wymienione powyżej kwestie, konferencja będzie musiała powrócić do tego klastra we właściwym czasie.

Ponadto UE przypomina, że między 7 października 2026 r. a datą zakończenia negocjacji mogą wejść w życie nowe akty prawne stanowiące część unijnego dorobku prawnego.